

ARADI KÖZLÖNY

Előfizetési árak:

<i>Helyben házhoz hordva:</i>	<i>Vidéken postai szétküld:</i>
Egész évre . . . 12 frt	Egész évre . . . 14 frt
Fél évre . . . 6 „	Fél évre . . . 7 „
Negyed évre . . . 3 „	Negyed évre . . . 3.50
Egy óra . . . 1 „	Egy óra . . . 1.20

Kiadóhivatal:

Az „Aradi Nyomdatársaság”, főút 51. sz. a., hová hirdetések, előfizetési pénzek és a kiadás körüli panaszok küldendők.

Hirdetések díja:

Hat h. petit sor egyszer . . . 8 kr | Bélyegdíj külön . . . 30 kr
Minden következőnél . . . 4 „ | Nyilttér sora . . . 15 „

Szerkesztőség:

Az arad-csanádi egyesült vasutak palotájában, hová a lap szellemi részét illető közlemények intézendők. Bérmentetlen leveleket csak ismert kéztől fogadunk el.

Késiratokat vissza nem küldünk.

A kormányválság.

— Saját tudósítónk távirata. —

Budapest, nov. 5. (Saj. tud. távirata.) Ma kora reggel óta kormányválság híre járja be a fővárost, természetesen izgalmat szülve mindenütt, a hová elhat. Sőt a hír tovább megy a kormányválság hírével, amennyiben azt mondja s már nyomdafestéket is látott, hogy fajt accomplival van dolgunk, a mennyiben a Szapáry-kabinet már lemondott.

Vegyük a dolgokat sorjában!

Ez a hír így nem igaz.

Sőt a mint az „Aradi Közlöny” olvasói nagyon jól tudják, még csak a kormányválság híre sem új. Hiszen már egy hónappal ezelőtt, amikor az egyházpolitikai kérdések miatt felmerült differenciák folytán a kormányválság már kísértett, az „Aradi Közlöny” volt az első az aradi lapok között, mely a kísértő kormányválságot olvasóival tudatta. Akkor megirtuk azt is, a mit később igazoltak is a körülmények, hogy ez a válság nagyon el fog húzódni és elhúzódik mindaddig, amíg az egyházpolitikai kérdésekben dülőre nem kerül az ügy. És tényleg, ez a válság egy hónapnál már hosszabb idő óta húzódik.

A dolog ma már odakerült, hogy dönthetnek benne a tényezők, akik a döntésre illetékesek.

Az ügyet ennyire a tegnapi minisztertanács érlelte meg.

Ez a minisztertanács foglalkozott az egyházpolitikai kérdésekkel, s körvonalozta ismert álláspontját ezeknek a kérdéseknek megoldására nézve. Hogy mi a kormány álláspontja? Ez minden egyes kérdésben tudvalevő. Mindenekelőtt az elkeresztelési kérdés megoldása egyelőre a részleges polgári anyakönyv behozatalával. A zsidó vallás reczepciója. A kötelező polgári házasság behozatala.

Mindenekelőtt pedig álláspontja a kormánynak az — és ezt csak nem fogja az ellenzék szemére vetni neki! — hogy az államhatalomnak érvényt szerez minden telekezettel szemben és nem türi, hogy juris dictio adassék a katolikus egyháznak az államhatalommal szemben, a melylyel a katolikus egyház egy nővére helyezi magát.

Ez a rideg, a szigorú igazság. Legyen a Szapáry-kabinet dicséretére mondva!

A második igazság az, hogy ebben a Szapáry-kabinet minden tagja egyetért és egyetemlegesen határozta el, hogy liberális álláspontjáról híven tájékoztatja a koronát és abban az

esetben, hogy ha a korona nem helyeselné a kérdések ilyen tén megoldását, megállapodott a minisztertanács abban is, hogy ebben az esetben hivatását befejezettnek tekinti és lemond az egész kabinet.

De a lemondás még nem történt meg. Nem történhetett meg annál az egyszerű oknál fogva, mert Szapáry ma még Budapesten van és így erről a határozatról a királynak előterjesztést még nem tehetett.

Szapáry Gyula gr. miniszterelnök holnap jelentkezik a királynál kihallgatáson s holnap teszi meg a fennebb híven vázolt minisztertanácsi elhatározásról a jelentést.

Tehát a kormány csak holnap monhat le, ha ugyan bekövetkezik az az eset, hogy a korona ezt a programot az egyházpolitikai kérdések megoldására nem akceptálja. Addig pedig, amíg ez be nem következik, nem igaz a lemondás híre.

Várjuk be a holnapot.

Budapest, nov. 5. A „Magyar Hirlap” mai száma újságolta elsőnek a kabinet lemondását. A fennebbiekből nyilvánvaló, hogy ez időszerint alaptalan. Tagadhatatlan azonban s ezt a dolog fontossága hozza magával, hogy a hír élénk szenzációt keltet fővárosszerte. Az izgalom azonban, miként ez szintén magától érthető, azonnal a kellő fokra fog zsugorodni, amint a közönség értesülni fog a dolgok tényleges állásáról.

Budapest, november 5. A kormányválsággal kapcsolatba hozzák Fejérváry Géza báró honvédelmi miniszter bécsi útját is. Fejérvári tényleg Bécsbe utazott, de korántsem azért, hogy — elég naivitás hitelt adni ennek is! — a kabinet lemondását bejelentse. Ez már mégis Szapáry gróf miniszterelnöknek és nem a honvédelmi miniszternek a dolga. Fejérváry azért ment Bécsbe, hogy ellássa az ideiglenes gondjaira bizott és Bécsben levő király személye körüli miniszteriumot.

Budapest, november 5. Megjelent a kabinet lemondására vonatkozólag már a félhivatalos dementi is. A „Bud. Cor.” a következőket jelenti délután 1 órakor:

„Néhány lapnak, különösen a „Magyar Hirlap”-nak az a híre, hogy a Szapáry-kabinet beadta lemondását és Fejérváry Géza báró miniszter a miniszterium lemondását magába foglaló okirattal Bécsbe utazott, illetékes oldalról eredő értesülésünk szerint minden tényleges alapot nélkülöz.

Szapáry Gyula gróf miniszterelnök rövid időre ma este Bécsbe utazott.

Belföld.

A családi jog kodifikálása.

Szilágyi Dezső igazságügyminiszter ma teszi közzé a tervezett magyar polgári törvénykönyvnek a családi jog kodifikálására vonatkozó következő nagytartalmú részeit indokolással együtt: 1. A házastársak személyes viszonya egymáshoz. (12. §§.) 2. Házassági vagyong. (76. §§.) 3. A szülők-és gyermekek-ről. (194. §§.) 4. A gyámságról. (38. §§.) Az igazságügyminiszter egyidejűleg intézkedett, hogy ezen törvénytervezetek, valamint a múlt héten a csödtörvény módosításáról, a megtámasztási jogról és az ügyvédi rendtartásról szóló tervezetek könyvtári uton is megszereshetők legyenek.

Az első rés.

Arad, november 5.

A „carreauxi ügy be van fejezve.” Ezzel a stereotyp hirrel jelzi az aktuális politika fámája egy oly mozgalom elismertát, mely alapjában az első sikeres roham volt a franciaországi munkás szocializmusnak, s mely az első részt ütötte azon évezredes társadalmi rendben, melyen eddig a személy szabadsága, a tulajdon joga, az állami intézmények biztonságai s az egész modern kultúra alapuit.

A francia köztársasági államforma s az annak élén álló férfiak éhhetetlensége osztozhatik a szomorú dicsőségben, hogy meghajolva a szocializmus kicsiny de halálra szánt falanxa előtt feladattak az enyém- és tied jogelveinek alaptételei, és súlyosan kompromittáltak az államhatalom tekintélye; és történt az akkor, midőn a kormány háta megett impozáns parlamenti többség és a világ legerősebb hadserege állott

A rövid szavú sürgönyök töredékes jelentéseit kiegészítve adjuk az ügyet rövid kivonataiban.

Carreaux francia városban a lakosság, melynek nagy többsége bányamunkásokból áll, megválasztott egy közönséges munkást a város polgármesterévé. Mi sem volt természetesebb, minthogy a bányatársulat a polgármester urat — miután új hivatalát teljesítendő a munkából kiállott — elbocsájtotta.

Ezen teljesen jogosult tényben a bánya munkások az általános szavazati jog megsértését látták, s beszüntették a munkát.

Ez utóbbit ugyan ők is jogosultak voltak megtenni, de nem azt, hogy erőszakos lázadással megakadályozzák a bányatársulatot új munkások alkalmazásában, s midőn a kirendelt katonai hatalom a kolompok közül többeket elfogott, akkor ők nem csak ezek szabadon bocsájtását s újra munkába bocsájtását követelték a bányatulajdonos társulattól, hanem az igazgató elcsapatását is.

Igy került az ügy a parlament elé, hol azt a radikális képviselők a kormány megbuktatására akarták kiaknázni. A par-

lament többsége pártkülönség nélkül ösztönserőleg csoportosult a tehetetlen s különben is népszerűtlen. L o u b e t miniszterelnök körül, ez azonban nem birt elég erkölcsi bátorsággal a jogrend védelmében sikra szállni, s mint választott bíró úgy döntött, hogy a munkás polgármester ur fizetésével szadságoltassék, a bányaigazgató pedig elbocsáttassék. Midőn pedig a sztrájkoló munkások fentartották abbéli követelésüket, hogy elfogott társaik szabadon bocsájtassanak, ezt is kieszközölte a köztársaság elnökétől.

Alig lehet e kudarcz horderejét, romboló hatását eléggé mérlegelni. A köztársaság az ő fennállása óta először adta ismét elremitő tanujelét abbéli tehetetlenségének, hogy a társadalom jogrendét megvédelmezni tudja; ez pedig épen a munkás, gazdag tőkeszerző Franciaországban sokat jelent.

„L' empire c' est la paix” volt a második császárság jelszava, midőn 40 év előtt a polgárvérrel áztatott utcák közvetlen a monarchiát ismét helyreállította. A vagyona és személye biztonságáért remegő polgári osztály megmentőjeként ujjongva fogadta a kalandor trónkövetelőt, ki valószínűleg ma is uralkodik, ha a szerencsétlen porosz hadjárat közbe nem jő. Csak egy hajszálon múlt, hogy Boulanger pár év előtt hasonló szerencsével magához nem ragadta az uralmat s alig szenved kétséget, miként a carmeauxi-eset ismétlődése a köztársaság erkölcsi bukását kikerülhetetlenné teszi, a többi aztán magától jő.

Az aradi polgári takarékpénztár közgyűlése.

— November 5. —

Rég volt már pénzüzetnek Aradon közgyűlése, a mely elé oly általános érdeklődéssel tekintett volna a közönség, mint milyen érdeklődés napok óta a polgári takarékpénztárnak rendkívüli közgyűlése iránt nyilatkozott. A rendkívüli sikerek, melyek ez intézet vezetésében elértettek, s melyek rövid pár év alatt a részvények árfolyamát 70 százalékkal kibocsájtási értékük fölé, már régebben az intézet felé fordították mindazok figyelmét, kik tőkájuknek biztos és jövedelmező elhelyezést kerestek. Érthető tehát az utóbbiak körében örvendetes mozgalmat keltett ama hír, hogy az igazgatóság újabb 1000 darab részvény ki-

bocsájtását tervezi, s a javaslat felett a mai napon tartandó rendkívüli közgyűlés lesz hivatalosan dönteni. Ezen pénzügyi művelet megérthetése tudni kell, hogy a polgári takarékpénztár részvénytőkéji alapszabályilag 3000 darab száz forintos részvény alapján 300 ezer forintra van tervezve, eddig azonban csak 2000 drb részvény bocsájtott ki és fizettetett be, míg a harmadik 1000 darab kibocsájtásának ideje s közelebbi módozata iránti határozat az igazgatóság belátására bízott. Időközben a száz forintos részvények árfolyama 170 frtra emelkedett s az igazgatóság abba az előnyös helyzetbe jutott, hogy a harmadik ezer 100 frtos részvényeket 150 frtért hocsájtathatja ki, úgy a fölös 50 frtért a tartalék alapot 50,000 frttal emeli csak ez egy tételnél. Es még így is oly előnyös a részvények vétele, hogy a régi részvényesek elővételi jogukat valószínűleg teljesen igénybe fogják, különös tekintettel a kedvező kilátásokra, melyek az évvégi zárlat alakulására ígérkeznek, s azon körülményre hogy az új kibocsájtás által 20 frttal olcsóbban juthatnak egyes részvények birtokába.

Azonban nem csak fináncziális, hanem általános érdekű szempontok is fokozott jelentőséget kölcsönöztek a jelen közgyűlésnek. Az igazgatóságnak ugyanis egy másik javaslata oda irányul, hogy a közgyűlés bizza meg őt az intézet birtokában levő telekre, mely az Andrassy-utól a Kőlcsey-utcaig nyulik s a régi Grünwald és Dániel Kálmán-féle telkeket foglalja magában egy reduttal összekötendő, s a modern követelményeknek mindenben megfelelő vendéglő építését eszközöltetni. A közgyűlés, miként alábbi részletes tudósításunkból kitűnik, mindkét javaslatot egyhangulag elfogadta.

Az aradi polgári takarékpénztár részvényesei tegnap d. u. 4 órakor M ü l e k Lajos dr elnöklété alatt rendkívüli közgyűlést tartottak. A jelen voltak névsora a következők:

Pohl Károly, Szathmáry Gyula, Krivány János Zemplényi Sándor Réthy Lipót Kohn S. N. Herold J Remsey István Brusch Alajos Kanya Lajos Vizer Péter ifj. Beran Antal dr Mülle Lajos Schneeberger Mark Wadowszky Gusztáv Raucher Adolf Sándor Jakab Walder Gyula Ernyei Gyula Pfefferbam Antal Maresch Gyula Junga Sándor Reich B. C. Kreitler Ferencz Auerbaeh Miksa Winter Adolf Gruber István Lukácsy Lajos Nemes Zeigmond dr Domokos testvérek Péterffy Antal Lamberger Lajos Réthy Viktor ifj. Nachtnébel Ödön Keresztes Akos Simay István Tefner Ignácz Ivanescu Lázár Dani János Keresztes Gyula dr Freyberger József Sármezey Antal Varga József Schwartz Jenő dr Eles Armin Becsey Hugó Bonts Döme Pless Mór Antolik Károly Botos Vida

Sarlot Domokos Mittler Izidor dr Khon Zeigmond Zubor Gyula.

Elnök M ü l e k Lajos dr. üdvözli a nagyszámban megjelent részvényeseket, májdn konstatalván, hogy a deponált 343 részvényvel járó 285 szavazat a közgyűlést határozatképesé teszi, a takarékpénztár rendkívüli közgyűlést megnyitottak nyilváníti. A jegyzőkönyv vezetésére P é t e r f f y Antal, a hitelesítésére pedig S i m a y István, Z e m p l é n y i Sándor, T i s z t i Lajos és G r u b e r István részvényeseket kéri fel. Majdn ráter a tárgysorozat első pontjára, a Kőlcsey utca 5 számú ház megvételének jóváhagyására. Előadja, hogy a telek 30.000 irtra került, mi első pillanatban ugyan soknak látszik, azonban tekintve az előnyöket, az ár méltányos, a vétel indokolt. A közgyűlés a kijelentést általános helyesléssel tudtul vette, mire elnök a közgyűlés megerősítését határozatként mondta ki.

Következett a második pont, az Andrassy tér 18 sz. háztelken foganatosítandó építkezések felhatalmazása az igazgatóságnak az általa beterjesztendő jelentés alapján, melyet P l e s c h Mór olvasott fel s mely egész terjedelmében a következőleg hangzik:

Tisztelt közgyűlés:

A Kőlcsey-utca 5. sz. háznak megvételét az Andrassy-tér 19. számú háztelkünk kedvezőbb értékesíthetése tette volt szükségessé, s most, hogy ez bekövetkezett az előtte álló feladat elől az igazgatóság továbbra nem térhet ki.

Maga a vétel előkészítése különben mutatja, hogy már huzamosabb idő óta foglalkozunk a kérdés czél szerű megoldásával, még pedig azon az irányban, mely a ház felépítését oly módon teszi lehetővé, hogy annak bérjövédelme az eddigi körülbelül 4000 frtos jövedelmen felül, az építési költségeket is aránylag rövid időn belül törlesztési kölcsön útján amortisálja. Szakértők véleménye szerint 200000 frt építési költségekkel egy modern igényeknek megfelelő, nagy teremmel ellátott vendéglő helyiség felépíthető, mely helyiségekért évente 15—16000 frt bérjövédelme számíthatni, a boltok pedig 5000 frt eredményeznének. Ha most az építési költségekhez további 40—50000 frtot a gépek és felszerelésekre hezszámítunk, mely utóbbi beruházás azonban a használati külön díjakkal törlesztődnek, úgy az eddigi 4200 frtos bérjövédelmen felül az építési töke majdnem 8%-ot jövedelmezne s annak teljes amortisációját 20 év alatt biztosítja. De biztosítja azt rövidebb vagy hosszabb időn belül is ahhoz képest, a hogy a kölcsön feltételei az itt számításba vett 6%-on alól lesznek elérhetőek; mert például ha a vendéglő bérjövédelme csak 14000 frtot hajtana, az amortisatio 20 éven belül még akkor is lehetséges lesz, mert a kölcsön bizonyára 6%-on alól jóval olcsóbban lesz felvehető.

Az itt számításba vett amortisationális idő lejártával tehát a jelenleg befektetendő építési töke maga magát kifizeti s a tisztelt részvényesek tiszta tulajdonát fogja képezni. Ez eredmény biztosításának nehézségeit korántsem kicsinyeljük. Átérezzük a felelősség súlyát, melyet az itt vállalt feladat megvalósítása reánk ró; ámde a ke-

T A R C S A

— November 6. —

„Soha.”

Tinike nem megy férjhez soha.

Bárhogy csodálkozzanak is rajta, így van.

Tinike, ez az élettől duzzadó, szerelemre teremtett leány, aki még olyan meszsze van a husz esztendőtlől, mint a feslő bimbó a teljes kinyílástól, épen az imént határozta el magát erre a nevezetes dologra.

Ha egy leány, aki fiatal, mint a pillangó szép, mint a virág; csábító mint a félig érett gyümölcs, és tüzes, mint a rakéta: azt határozza el, hogy szakít anyja, nagyanja és minden őse kiirthatatlan szokásával, megtagadja vágyait, széttépi szülei reményeit, lemond a mennyasszonyi ruháról, a diszes esküvőről, a remek csokorról, sőt a vőlegényről is és nem megy férjhez: ennek minden esetre nagy, igen mély oka lehet.

Nos, Tinikéről, aki bizonyára é p p e n o l y a n komoly mint a többi tizenhét éves leányok, föl is lehet tételezni, hogy fontos oka volt erre a szörnyü elhatározására.

Egy teljes óráig gondolkozott e kérdés fölül. Mikor Kátaynétlől hazajött akkor termett agyában e gondolat.

Furcsa, de igaz, hogy valahányszor ifju

leányok ujdonsult menyecske-barátnőiket meglátogatják, mindig e s z ü k b e j u t valami, amin aztán egész este elgondolkoznak. Ugy kell lenni, hogy ezek a fiatal asszonyok akik még rövid idővel ezelőtt együtt sugtak és bugtak barátnőikkel és kritizálták a férfiakat, alig, hogy férjhez mennek, annyi bölcsesség szivnak magukba — ö k t u d j á k, honnan — hogy pártában maradt barátnőik ártatlan fejecskéit egészen beszélik . . .

Tinike, egy egész délutánt töltött Kátaynénlél és kabult fövel tért haza. Rossz kedvű volt.

Barátnője nem vigasztalta őt meg, pedig elpanaszolta előtte szive baját. Imre már egy hete nem mutatta magát. Egy egész hete! Nem tudja, mi baja lehet? Aggódott érte; álmatlan éjszakákat töltött miatta. Szerető szivét remegés fogta el. Gonddal épült reményeit a m gsemmisüléshez közel érte. Tanácsot, vigaszt ment hát kérni barátnőjétől . . .

És Kátayné? Nevetett, megsimogatta Tinike szöke fürteit s mint egy anya gyermekéhez, így szólt hozzá:

— Szegény Tinikém, hát téged is megcsaltak?

Tinike csodálkozva tekintett barátnőjére.

— Megcsaltak? — kérdé és buzavirág színű szemeiben fényes harmatcsepp rezgett.

— Ugy van. Mert Imre nem beteg. Csak téged került. Megcsalt.

Tinike, mint egy jó nevelésü szerelmes leányhoz illik, barátnője karjaiba roskadt. A felocsudáshoz szükséges öt perc után pedig lecsukott szempillákkal és sápadt arczozal haligatva tovább tapasztalt barátnője beszédét:

— Imrét gyakran látom erre. Egy fiatal asszonyt kísérget. Jól érthetik már egymást.

Tinike úgy érezte, mintha hosszú, vékony, éles kést döftek volna szivébe.

— Imre mást szeret. Es egy asszonyt . . .

Sirni kezdett és el akarta tépni zsebken-dőjét, — de nem tudta. Aztán kifakadt az asszonyok ellen, akik széttörik a leányok boldogságát és elrabolják szerelmüket.

Kátayné mosolyogva vigasztalta:

— De ne légy gyermek. Csak nem sírsz ezért? Ki tehet arról, ha így történt?

Tinike könyei lassaukint fölszáradtak. Persze, ki tehet? Ő nem. Ő szerette Imrét. Még most is szereti.

De nem Már nem szereti. Kitörli szivéből. Elfeledi örökre.

Örökre? . . . Soha se gondoljon tehát többé rá? Ne nézzen izzó szemeibe, ne érezze keze forró szorítását? Ne hallja mély, kellemes hangját, melynek minden rezgése lelkeig hatolt?

Nem! Hisz' az ő csillaga letűnt örökre.

cségtető előnyök arányban állanak a megkívántató fáradsággal s ily esetben az igazgatóság soh'sem habozott legjobb erejét a t. részvényesek szolgálatába állítani. Ezt most is megteesszük.

Az itt ma eldöntendőkön kívül ugyan nem egy oly kérdés merülhet föl utólag, melyek alakulása lényegesen befolyásolhatja, sőt el is térítheti a fentebbi ügy irányát, melyek ez alkalommal indítjuk: mindamellett a végén még is megközelíthetőnek s egészen helyesnek tartjuk számításaink végeredményét, miért is nem habozunk további lépéseinkre a felhatalmazást önöktől kikérni. Mondja ki a tekintetes közgyűlés:

1) Az igazgatóság felhatalmaztatik az építkezést egy az Andrassy-teret a Kölcsey-utcával összekötő 10 meter széles utcanyitással fogantatosítani;

2) Az építkezés tárgya egy a modern igényeknek megfelelő redout és vendéglő, az Andrassy-ter felől bolthelyiségekkel 200000 frton belüli építkezési költséggel;

3) Az építési terv készítésére egy, esetleg két építész kérendő fel. A terv elkészítése előtt egy vázlat bírálatra az igazgatóságnak bemutatandó. A tervek költségeire 4000 forint fordítható.

4) Az építkezés lehetőleg 1893. év augusztus 1-ig megindítandó úgy hogy ez esetben 1894 május 1-én a bolthelyiségek bérbeadhatók legyenek.

5) Minden egyéb az építkezésre vonatkozó intézkedésre az igazgatóság felhatalmaztatik.

Egyelőre csak főbb vonásokban legyen működésünknek az önök támogatása biztosítva. Ugy a jövő év elején tartandó rendes közgyűlés vagy egy újabb rendkívüli közgyűlés alkalmával hozott határozatok megváltoztatását javasoljuk önöknek.

Kérjük ez értelemben javaslataink elfogadását.

Először N e m e s s Zsigmond dr. szólott a tárgyhöz. Köszönetet szavaz az igazgatóságnak, de egyes aggályai vannak s azt véli, hogy a részvényesek a dologhoz sem pro. sem contra egyszerű hallás után nem szólhatnak. Szerinte jó volna, ha a r e s z l e t e s e n kidolgozott tervezetek kinyomatnának, s minden egyes részvényesnek megküldetnének tanulmányozás végett, s a határozathozó közgyűlés csak pár hét múlva tartatnék meg. Mert ő bár feltétlen bizalommal viseltetik az igazgatóság minden egyes tagja iránt, de azért fél, mert — szerinte — az igazgatóságnak nem minden embere szakember és ő szeretné tudni, hogy az ígért aranyhegyek mögött, nincs-e örvény, melybe lezuhanhatnak? Kéri tehát indítványát elfogadását.

M ü l e k Lajos dr. megköszöni a kifejezett bizalmat, de visszautasítja az igazgatóság a maga részéről mindig a részvényesek sorsát tartja szem előtt, mit legjobban bizonyít a részvények emelkedése. Kéri tehát a bizalomnál fogva az igazgatóság javaslatainak elfogadását.

Z e m p l é n y i Sándor annyira bizik az-

ügy sikerében, hogy hajlandó magát kötelezni a 70/3 biztosítására.

S z a t h m á r y Gyula elégségesnek találja a felolvasott jelentést és semmi nehézséget nem lát az igazgatóság javaslatának elfogadásában.

Majd elnöklő M ü l e k Lajos dr. és Lamberger hozzászólása után a látás berekesztés szavazás alá bocsátja N e m e s s dr. indítványát, melynek elfogadása mellett egyedül az indítványozó szavazott, s így az igazgatóság j a v a s l a t a egyhangulag el lett fogadva, mit elnök határozatképpel ki.

Majd következett a 3 ik pont tárgyalása. P l e s c h Mór olvassa az igazgatóság javaslatát:

Tisztelt közgyűlés!

A mai rendkívüli közgyűlés 2-ik tárgyának elhatározása után vonatkozással a tisztelt részvényesekhez menesztett körlevelünkre a következők elhatározását kérjük.

1. Az alapszabályok 4 §-a értelmében a közgyűlés határozatának fentartott harmadik 1000 drb 100 frtos részvény kibocsájtására az igazgatóság felhatalmaztatik.

2. A 100 frtos névértékű részvények darabonként 150 frtért a jelenlegi részvényeseknek olyképen engedtetnék át, hogy 2 régi részvény tulajdonosa egy újat átvételre jogosított;

3. Ezen jogát a régi részvényes csupán f. é. november hó 15-ig érvényesítheti. A meunyiban f. é. november hó 15-ig az új részvények átvételére nem jelentkezik, ezen jogától elesik, mert ezen időn túl az igazgatóság felhatalmaztatik a megmaradt részvényeket azon részvényeseknek engedni át, kik az átvételre magukat előzőleg bejelentették;

4. A bejelentés alkalmával részvényenként 15 frt teendő le, a fennmaradt 135 frt tetszés szerinti részletekben 1892. december hó 15-ig lesz lefizethető. A befizetés elmulasztásának esetén a befizetett összeg a tartalékalap javára esik;

5. A befizetés kamatozása f. é. végéig 5 százalékos számoltatik;

6. A befizetett 150.000 frtból 100.000 frt a részvénytökhöz, 50.000 frt pedig egy rendkívüli tartalékalap alkotására fordítandó.

Ezek a tőkezsaporításra vonatkozó előterjesztéseink.

E javaslat általános helyesléssel tudtul vétetvén, határozattá emeltetett.

Ezzel a közgyűlés véget ért.

Városi közügyek.

Folytatólagos sorrendje

Az Arad sz. kir. város törvényhatósági bizottsága által 1892. évi november hó 9-ik napján d. u. 4 órakor, tartandó alá kerülő ügydaraboknyak.

11. A nagyméltóságú kereskedelemügyi magy. kir. miniszterium intézkvénye az állami és törvényhatósági tisztviselők, úgy a néptanítók utadói mentessége tárgyában.

12. A polgármester előterjesztése Rubint Imre tüdőnyugdíj viszonya iránt.

egész világgal; a hűthen férfiakkal, a csalfa menyecskékkal. Mintha szívéből kiröpült volna az égő kín, a csalódás.

Hosszan nézi a leírt betűket és bár gondolatai ismét kezdenek elkomorulni, meg erősíti magát. Ez a helyes.

És hogy nagyobb fogamatja legyen a határozatnak: kétszer is aláírja azt a négy szót. Hadd tényszerű szemébe mindig, valahányszor olvassa.

Oh, sokszor olvasta. Minden órában. Bele kellett szoknia a gondolatba. Kissé ridegnek találta ugyan, de nem bánta. Jó esett ez a vezeklés-féle.

De másnap már főfájással ébredt. Alig is aludt. S mivel anyja egyre taggatta, mi baja, hát elment egy barátjához.

Ki akarta a fejéből űzni a tegnapi. Beszélte minderről.

Barátja örömmel tudatta vele, hogy rövid idő múlva menyasszony lesz. Tinikének szívébe nyilallott ez a hír. Igazán? És ajkán volt az intés: ne higgy az ifjunak, megcsal; de látta barátja mosolygó, arozát és hallgatott. Aztán — mint ez már nőknél szokás — megnézték a kegyet és. Tinike csodálkozva látta, hogy milyen — kevés.

— Mind itt van? — kérdé.

13. A tanács jelentése Borbély Gábor gyepmester illetménye emelésének kérvénye tárgyában.

14. U. az. Barcza István, Nachlovsky Józsefné, Bogaras István és Oberkuéz Koszta által emelt új épületek községi adómentességének engedélyezése iránt.

15. A tanács jelentése Lux Mórnak, az utcái petroleumlámpák világítási vállalkozójának a tanács azon végzése ellen, melylyel a hiányos világításért levont összegek kifizetése megtagadtatott, beadott felelőzése tárgyában.

16. A tisztii ügyészség jelentése Becsák János a fiserakóhely bérletre.

17. U. az. Reiniger A. S. özéggel tűzifa-szállításra.

18. U. az. Boros Bónival 21:62 négyszög ölnyi terület eladására vonatkozólag kötött szerződések jóváhagyása iránt.

19. A „Neptun” Marosfürdő részvénytársaságnak felelőzése a tanács határozata ellen, melylyel a szétszedett fürdők alkatrészeinek elhelyezésére szolgáló színek felépítése, a város tulajdonát képező területen meg nem engedtetett.

20. A tanács jelentése a Radován György és társainak, mint a legelőkül hagyott városi területek jövedelmére nézve jót állást vállalt helybeli gazdáknak az 1891-ben felmerült hiány miatt terhükre eső összeg, továbbá a legeltetési ügynek a legújabb rendezése tárgyában.

21. A gazdasági szék jelentése a papir-neműek

22. u. az. va. anyagok és

23. u. az. a világítási anyagok szállításának

24. u. az. a szegények házában elhelyezett egyéneket meledételek ellátása iránt tartott áriejtések eredményéről.

25. A tanács jelentése Neuman-testvérek által az iránt beadott kérvénye, hogy gyártelepük és a pécskai ut ségai oldalán fekvő tisztii lakásaik közt a villamos világítás vezetéket állíthassanak fel.

26. A gazdasági szék jelentése a város részére szükséges petróleum szállításának árlejtés útján való biztosítása iránt.

27. Dobiásch József kérvénye, annak engedélyezése iránt, hogy a város közönségtől általa megvenni kívánt terület és robbantópor-gyára között sodronyvezeték állíthasson fel.

28. A gazdasági szék jelentése a Kossuth-utcai iskolaépület pinczejének bérbeadása tárgyában.

Aradon, 1892. november 5-én.

Kiadta:

Institőrje Kálmán,

főjegyző.

Időjárás.

Légnomás: reggel 7 órakor 766.7 mm., délután 2 órakor 767.2 mm. Hőmérséklet reggel 7 órakor (+ 9.5, délután 2 órakor + 10.5. Szél iránya és ereje: reggel 7 órakor EN. 4, délután 2 órakor EN. 2. Felhőzet: reggel borult, délután borult, esik. Csapadék az utóbbi 24 órában: 14 milliméter.

A kit szeretett, megcsalta. Alnokul elhagyta. Elszakadtak egymástól. Odaszakadt a lelke is vele.

Bubánattal telt meg a kis leány szíve. Mint lobogó zsarátnok, égett keblében a kín. Vég nélkül való elkeseredés tüttött fészket benesejében a férfiak iránt, akik csapodárok és az asszonyok iránt, akik csalfak. De milyenek! Különböben sem, egyelre őt. Hiába áldotta meg jó szíve: szegény. Hisz' önmaga előtt pirult, mikor látta a Kátayné gazdag kalengyét, a melyet kérkedve mutogatott. Milyen finom ott minden tárgy és mennyi van! Neki a fele sincs. Pedig az a legkevesebb, a mit manapság a lánynak magával kell vinnie.

Tinike nagyon el van keseredve. Egész lényében lázban ég. Sötét fájdalom viharzik keblében és csupán könnyein át száll el szívéből a fájdalom. No meg egyetlen, hűségét, mely naplójának panaszolja el keserűségét, mely hirtelen hatalmas elhatározást érlel meg benne.

És a napló fehér lapján már ott is feketéllik a kegyetlen határozat.

N e m e s s G y e k f é r j h e z s o h a.

Soha!

Igy. Milyen könnyebbséget érez, hogy ezt leírta. Mintha egyszerre leszámolt volna az

— Igen, — felelé a menyasszony. — Ugy-e elég sok?

— Igen... és milyen szépek.

Pedig nem ezt akarta mondani. Szerencsére barátja nem vette észre zavarát, tovább beszélgettek.

Gondolataiba merülve ment haza. Bizonyos nyugtalanságot érzett. S alig vette észre, mikor valaki köszönt neki. Imre volt. Hirtelen izgatottság lepté meg. Mondani akart valamit, de szava elakadt. Az ifju pedig megszólalt: lágy, mély hangja osábitóan lopózott a szív felé s forró lehellete érintette Tinike gömbölyű fehé nyakát.

— Ritkán találkozhattunk mostanában — kezdé az ifju.

Tinike hallgatott. Az arca lángolt, kezei reszkettek. Nem tudta mit feleljen.

— Az unokanövérém volt itt egy hétig. Vele kellett tudnem az egész időmet. Mikor vásárolt. Tudja ezek a falusiak, hogy bejönnek, egy esztendőre valót vásárolnak össze.

— Az unokanövér? — szólta Tinike, mély lélegzettel és felnézett a mellette haladó Imrere.

— Szép asszony.

— Csinos menyecske. Együtt nőttünk föl.

Féléve ment férjhez.

— Hát a férje nem volt itt? — kérdé alig hallhatólag Tinike.

No, ezt soh'se hittem volna!

— Variációk. —

Az eljegyzés utáni napon sétálgat a vőlegényével a vén leány Szemeit büszkén hordozza körül a sétáló sokaságon, s bágyadt ajkait öntelt mosolyra vonja. A mama egyhangú léptekkel kocog utánuk, s amint a pápaszeme alul felpillant, s meglátja leányát vőlegénye karján, két körte-nagyságu kőszeggyel áztatja meg, s két körte-kenőjét. Hiszen beteljesülve látja vágyai netovábbját.

A Domonkos előtt a vén menyasszony szorosabban simul a szerencsétlen férj jelölthöz, mintha nem akarná elszalasztani, vagy elhinni a nagy boldogságot, s miközben a cukrászdába tértek, hol a boldogbéljére, hol a mamáskájára pislantva gyönyörködve forgatta az ujján levő arany karikagyűrűt. Ez megnyugtatta. Szájába tett egy habfánkot egy darabban, s örömsugárzó arccsal így nyilatkozott meg szíve:

— No ezt soh'se hittem volna!

Aztán eltelt pár rövidke hét, midőn a jegyes vén leánya egy csomagot kap. Piros a pecsétje, finom a hajtása, óh áldott, óh áldott, a kezeirása. Csakugyan az volt. A vőlegénye küldte vissza a jegygyűrűt. A váratlan meglepetéstől elájult. Mikor magához tért, ajkai csak ennyit rebegtek:

— No, ezt soh'se hittem volna!

Együtt ül a diurnista a színészszel a Salaczpark egyik félreeső padján. (Magától értetődik, hogy akkor nem volt ilyen komisz vásári idő, mint most.) A művész bodor füst felleget bocsájt ki a diurnista felé, mire ez hivatva érzi magát replikázni, hogy eléggé meg van ő már aszalódva; keresen magának más célpontot füstös kirohanásai számára. A színész nem szól semmit, csak úgy magába füstölje, hogy hej! pedig de megenné te a gundoltot. Majd ravaszat hunyorít szemével s alig egy pillanat múlva így szól a diurnistához:

- Nem eszik?
- Nem.
- Miért?
- Mert nincs mit.
- Fogja.

E pillanatban a haza üres gyomru cselédje egy darab sajtot érzett a markában s az el nem képelt boldogság mámorában így susognak ajkai: „No ezt soh'se hittem volna!”

De hát „minden mi szép, csak álom!” Amikor otthon a kielégítendő gyomorkongás jól eső érzetével megakarta vágni a sajtot, elképedve látja, hogy a színész kachirozott sajtjal hitegette. A fájdalom arcát hosszúra nyújtja, s inkább a gyomra, mint ő, morogja el: „No, ezt soh'se hittem volna!”

Ej van, A pálinkakedvelő férj orrát szeszszag üti meg. Felkel az ágyból, s óvattal vonul ama sejtett közeg felé, honnan az illat áradott. Tapogatózik, s botorkálva lépdel a jól ismert kamera obszkurába. Beleütközik egy szekbe, s felforoul azzal együtt. Semmi. A díj megérdemli a küzdelmet. Végre jól ismert szekrényéhez ér, azonban ott semmi spirituszszag nem talál. Csalódva készül

— De itt volt, hanem újra visszament.
— Maga nagyon jó rokon.
— Az is vagyok, aztán Ellát igazán szeretem.
— Szereti? — kérdé növekvő izgatottsággal Tinike. Akkor hát nem csodálom, ha miatta mást meg sem látott.
— Tinike, mi ez? — kérdé Imre. — Csak nem tesz szemrehányást? Ella rokonom, az a szeretet más. Én igazán nem értem mit akar ezzel mondani?
— Én értem, — felelt Tinike és a naplóra gondolt.

Az ifju hevesen folytató:

— Csalódik, édes Tinike és ezt igen sajnálom. Kegyed jól tudja, hogy én nem változom napról-napra. Igaz, hogy rokonom itt léte nagyon elfoglalt és bevallom, hogy hibáztam, mikor nem értesítettem erről. De hányit meg, én a régi maradtam. Egy szikrányit sem.
Tinike hallgat. És zavaros gondolatok özöne háborgatja. Azon gondolkozik, hogy Kátayné is csak olyan, mint a többi asszonyok. Hogy ő kissé hirtelenül ítélte Imre felől. Végre is rokon iránt udvariasnak kell lenni s tehet-e Imre róla, hogy a rokona szél?

a visszavonulásra, de a sötétben eltéveszti az utat s az anyósa szobájába lép. Az isteni szeszszillat erőszök, ő utána, s végre megtalálja a dugasz nélküli üveget. Jót hoz belőle, maj óvattal helyezi azt vissza illetégségi helyére s halkán sóhajtja „No, ezt soh'se hittem volna!”

A visszavonulásnál azonban eléri a végzet. Az ajtónál megbotlik, a lármával felkölti anyósát, ki felriadva gyertyát gyújt, ijedve kérdi:

- Ki az?
- En.
- Mit csináltál?
- Semmit.

Az anyós szimatol s fogait csikorgatva tekint szét. Szeme az éjjeli szekrényén álló félig üres flakára esik.

— Te ebből ittál?!

A vő, a szegény vő — mit tegyen — szegyenkezve bár, de rámondja:

- Igen.
- Lásd, ez a sors csapása volt! — csikorog az anyós.
- Miért?

— Tekints ide! — S rámutat az üvegre, melyből vélem uram az előbb jókat huzott. Az üvegen ez állott: „Koleracsöppek.”

A vő meredten, üvegesedő szemekkel bámult az üveg vignettájára, aztán, mint a sebzett orosz-lán ordított fel: „No, ezt soh'se hittem volna!”

Hrylos.

Időjóstás a mai napra.

A központi meteorologiai intézetnek Aradra küldött táviratai szerint a mai napra a következő időjárás várható:

— November 6. —

Szóraz.
Derült.

Az

„ARADI KÖZLÖNY”

előfizetési árai:

Helyben		Vidéken	
házhöz hordva:		szétküldve:	
Egész évre	12 frt — kr.	Egész évre	14 frt — kr.
Fél évre	6 frt — kr.	Fél évre	7 frt — kr.
Negyed évre	3 frt — kr.	Negyed évre	3 frt 50 kr.
Egy órára	1 frt — kr.	Egy órára	1 frt 20 kr.

Egyes szám ára helyben 5 kr, vidéken 6 kr.

Az előfizetési pénzek, valamint hirdetési és egyéb díjak az „ARADI KÖZLÖNY” kiadóhivatalának küldendők, ugyazinté ide utalando minden oly ügy, mely a lap anyagi részét illeti.

Mutatványszámokat egy héti ingyen és bérmentve küld a kiadóhivatal.

Az „Aradi Nyomda-Társaság”.

HIREK.

November 6. Vasárnap. Róm. kath. naptár: Lénárd. — Protestáns naptár: Lénárd. — Görög-keleti naptár (október 25.): Marozján. — A nap két óra 54 perczkor, nyugozik 4 óra 34 perczkor.

November 7. Hétfő. Róm. kath. naptár: Engelbert. — Protestáns naptár: Engelbert. — Görög-keleti naptár (október 26.): Demeter. — A nap két óra 55 perczkor, nyugozik 4 óra 32 perczkor.

Kölcsey-Könyvtár nyitva van kedden és szombaton 3—4-ig és pénteken 11—12-ig. Helyiség: polgári iskola. Földszint.

Eszébe jutott az is, hogy az a barátnője, akitől most jön, milyen boldog, pedig, — még annyi staffirungia sincs, mint neki. Mégis menyasszony! Pirulva vallja be önmaga előtt, hogy meglehetősen meggondolatlanul ítélte és határozott.

De már mindegy. Megtörtént!

És Imrét, a Tinike hallgatag magaviseletét épenséggel nem értő Imrét újra, feddenni kezdi; szemrehányást tesz neki s kijelenti, hogy eddig bizott benne; most már nem hisz neki...

Mikor pedig Imre, ez a megrémült nagy fiu, bocsánatért esdeklő, lágy hangon kér elnézést és nem törődve az utca egy-két járkálójával, megfogja Tinike puha kis fehér kezét, égő csókokkal halmozza el, és ismételtlen forró, olthatlan szerelméről biztosítja: Tinike, állítólag még mindig neheztelke kiragadja rózsásra kezdő kezét, az Imréből és szobájába ér. És nem gondol anyja meglepetésével, sem a künn hagyott ifju szerelmi ketyélével, hanem előveszi a kis naplót és izgatottan, sietve, sürgősen, — — k i t ő r ü l i a z aláhuzott szavakat...

Adorján Ármán.

November 6. Az aradi korcsolyázó-egylet közgyűlése délelőtt 11 órakor.

November 6. Lóverseny Aradon.

November 6. Az aradi honvédegyelet közgyűlése.

November 9. Városi közgyűlés d. u. 4 órakor.

November 17. Csiky-Annepély a városház díszteremben.

Az aradi koleraesetek.

Arad szab. kir. város közegészségügyi bizottsága tegnap délután S a l a c z Gyula polgármester elnökle alatt járványbizottsággá alakult. Az országos baktreologiai intézet ugyanis táviratilag közölte, hogy B e n e d e k György és társa ürülékében konstatalta a kommbacillust s így mind a két esetet ázsiai koleraesetnek nyilvánítja.

P o z s g a y Lajos dr. tisztii főorvos bejelentette, hogy az egyik beteg már teljesen felgyógyult, de még nem bocsájtják ki a barakból. A két beteg lakásán levő összes butorok és ruhanemük elégettettek s részükre 270 frt kártérítés utalványoztatott.

A barakkórházban még egy ápolót alkalmaz a járványbizottság. Állandó járványorvos alkalmazása iránt elnök és a főorvos fognak intézkedni, mihelyt újabb koleraeset előfordul. Utczai biztosok felkérése iránt most folynak az intézkedések. Dalmáciában és Horvátországban is hivatalosan konstatalták a kolera s így az országokból járványfólgó áruk behozatalát a miniszterrendeletileg megtiltotta. A „Vörös Kereszt” egylete kolera elleni védekezést tárgyoló tárvalyminsteri rendeletet füzetbe gyűjtve, 440 példányt engedett át a városnak, mely ki fog osztatni. A lapok a füzet közlésére felkeretnek.

A gyógyszerészek utasítottak hogy azon rendelvényeket, melyekre „kolera-beteg” van reáírva, haladéktalanul szolgáltatassák ki. Kolera gyanus eseteknél a nem nagyértékű szennyezett ruhanemük azonnal el fognak égettetni.

E körül tekintő óvintézkedések mellett a közönség megnyugtatóására szolgáljon az a tény, is, hogy a két eseten kívül újabb, gyanus eset nem fordult elő.

— A hivatalos lapból. A király H a l á s z László dr löcsei főgymnasiumi igazgatónak, harmincz évet meghaladó igazgatói működése elismerésül a tankerületi főigazgatói címzet, — továbbá K i s s Aron dr budapesti iskolai tanítóképzői tanárnak, a tanítóképzői igazgatói címet és jelleget.

— Ma nincs munkaszünet. Figyelmeztetjük az érdekelt kereskedőket és iparosokat, hogy a vasárnapi munkaszünetről szóló törvényrendelet ma Aradon nem bír hatálylyal, mivel a hozott intézkedések értelmében az országos vásárok alkalmával, ha azok v a s á r n a p r a esnének, a munkaszünetről szóló törvény rendelkezései függőben hagyatnak. E szerint tehát ma Aradon s z a b a d a v á s á r.

— Közigazgatási bizottsági ülések. Arad megye közigazgatási bizottsága hétfőn délelőtt 9 órakor ülést tart. Ugyancsak hétfőn délután 4 órakor ülésezik Arad város közigazgatási bizottsága is.

— A telefonhálózat. Tegnap érkezett le a városhoz az aradi telefon kibővítésének és a budapest—szeged—arad—temesvári telefon hálózat tervezete. A tervezetet a kereskedelmi miniszter észrevétel nélkül jóváhagyta.

— A pénzügyigazgatóságok ügykezelésének egyszerűsítésére vonatkozólag a pénzügyminisztériumban részletes munkálát készült, melyet a miniszter, mint értesülünk, a pénzügyigazgatók egyezbenteli az ügykezelés elé számbakozik terjeszteni. Az ügykezelés e célba vett egyszerűsítésével a közönség köréből sürün hangoztatott kívánságnak tesz eleget a miniszter, ki az ügykezelés gyorsítása céljából már a folyó évben is több pénzügyigazgatóságnál a kezelő személyzetet jelentékeny megsaporítását engedélyezte.

— Elázott vásár. Az aradi vásárok hagyományos esője tegnap eredt még csak meg igazán. A külső vásárt csaknem egészen szétverte az eső. A belső vásár még nagy nehezen tartja magát, mint mondják, kevesebb

vevővel, mint eladóval. A belső vásár még ma meg holnap fog élnék képet mutatni, holnapután pedig mind szerte széjjel utazgatnak a vásárosok.

— Koleragyanus eset Majláthfalván. Nagy ijedelem volt Majláthfalván — mint levelezőnk írja — e hó 4-én. Ugyanis Stanis József, napszámok koleratünetek közt megbetegedett. Az erről értesített Schäffer Béla főbíró B e c h n i t z Soma dr. járási orvos és Grünfeld dr. D. Salamon körorvos rögtön megjelenvén konstatáltatott, hogy távolról sem kolera hanem gyomorgyulladás és vérhas. Ami nagy megnyugtatótására van egy a községnek, mint a környéknek, mert bizony nagyon félnünk kell ezen kellemetlen vendégtől.

— Szt-Demeter ünnepély. A gör. kel. egyház hétfőn ünnepli Szt.-Demeter napját. Ez alkalommal d. e. 10 órakor szentmise lesz az aradi gör. kel. szerb. és román templomban.

— Megjött a dezinfektor Tegnep érkezett meg Weimarból a város által megrendelt gőzdezinfektor két tonnával. A gép 110 fokos gőzzel öli meg a ruhaneműekben levő kóma bacillust.

— Difteritiz és vörheny. Aradon a difteritiz és vörheny járványszerű fellépése foglalkoztatta a tegnap megalakult járványbizottságot. Tegnep 17 difteritis és 12 vörheny beteg állott gyógykezelés alatt. A bizottság a legkörülbíróbb óvintézkedések fogantatását rendelte el s egyben elrendelte azt is, hogy azon család gyermekei, melyek közül egy vörhenyben, vagy difteritisben megbetegedik, hat heli időtartamra iskolátogatástól eltiltatnak, nehogy a járvány tovább is ferjedjen.

— Az aradi szerbek tiltakozása. Az aradi szerb egyházközség id. Prodanovits Döme elnökelete alatt közgyűlést tartott, melyen tiltakozását fejezte ki a karloviczai patriárka azon indítványa ellen, hogy a szerb plebános legyen hivatalból egyszersmind az egyházközség elnöke is. A közgyűlés felebbrészesének elkészítésével Jovity Mitát, a „Zasztava” volt szerkesztőjét bizta meg.

— Tordai-Grail Erzel, kinek nevét bizonyára ismerik olvasóink ama működéséről, melyet mint a magyar művelődés ügy lelkes, önkéntes miszionáriusa a külföldön kifejt, értesülésünk szerint a tél folyamán — előre láthatólag január első felében Aradra jön s itt egy előadást tart. A nagy érdemű fiatal leány, a ki feladatául tűzte ki a magyar irodalomnak és közművelődési állapotainknak a külföldön való ismertetését, Németország nagy összes városában tart minden télen előadásokat, melyekben magyar irodalmi műveket ad elő, magyar költőket ismert meg. Előadásaiban lehetőleg nemcsak a régi költők műveit mutatja be, de a most élő jelesebb költők munkáit is és e mellett mindenkor bevezető előadásokat tart, melyek változatos tárgyai közül kiemeljük a következőket: magyar irodalom, magyar zene, Petőfi élete, a magyar humoristák, a magyar alföldi nép, a magyar festők és szobrászok stb. Hogy külföldi nehéz és sok költséggel járó utjára kiadásainak legalább egyrészt megszerezze, hazánkban is előadásokat fog az idén tartani s e körútjában jött Aradra is hol megvagyunk győződve, nemcsak szívélyes fogadtatásban fog részesülni, de közönségünk az estélyen való tömeges részvételével hozzájárul ahhoz, hogy az elismerést érdemlő missió teljesítéséhez kellő eszközökkel bírjon a derék honleány. A kilátásban lévő estélyre — mely mindenestre magas élvezettel kecsegtet — annak idején visszatérünk.

— Laktanyaépítés. Arad szab. kir. város gazdasági széke e hó 14-én délelőtt tartja meg az árlejtést a Kossuth-utczai honvédlaktanya kibővítési és átalakítási munkálataira. Az árlejtés iránt az aradi iparosok körében élénken érdeklődnek.

— Utóállítás. Tegnep a várban utóállítás volt, mely alkalommal 2 hadköteles közül bevált egy. Megvizsgált és 3 jelentkező közül egyet munkaképtelennek talált a bizottság.

— A szerbek közgyűlése. Az aradi gör. kel. szerb egyházközség e hó 13-án általános közgyűlést tart, melyen több fontos községi ügy kerül elintézés alá.

— Fogyasztási adótárgyalások. Az aradi kir. pénzügyigazgatóság tegnep B o r o s j e n s, P l e s k u c z a, és Z i m b r ó községek ital, italméresi és fogyasztási adójának bérbeadására az ajánlati v e r s e n y t á r g y a l á s t ma tartotta meg. — Z i m b r ó r a nem volt jelentkező.

— A lovasut menetrendje. Az aradi közúti vaspályatársaságtól a következő értesítést vettük 1892. évi november 7-ikétől további intézkedésig kocsijaink az indóháztól Buzsákiig 7, 8 és 12 órakor, délután 3, 4 és 5 órakor közlekednek. Az indóháztól a városba az első kocsi reggel 4 óra 30 perczkor, az utolsó kocsi a budapesti vonat indulása után mintegy 9 óra 10 perczkor indul.

— Katonai előléptetések. A király a mezőhegyesi ménésnél S v o b e d a József II. oszt. századost I. oszt. századossá, I l o s v a y Sándor és P o d m a n i c z k y Béla br. főhadnagyokat II. oszt. századosokká, H e i n z Rezső hadapród tiszthelyettes hadnagygyá léptette elő.

— Szülői gondatlanságnak lett áldozatává — írja levelezőnk — f. hó 2-án Baricza Mihály nevű 2 éves gyermek Battonyán. Ugyanis édes anyja fűrésztzeni akarván egy fazék forró vizet helyezet az asztalra, melyet mig ő a konyhára kinézett, a szobában levő macska felborított úgy, hogy a kiömlő víz a kisgyermekre folyt, ki ennek következtében nemsokára meghalt.

— A börtönőrökről. Az igazságügyminiszter tapasztalván, hogy a fogházörök, fegy- és börtönörök alig néhány évi szolgálat után teljesen munkaképtelenné válnak s mint ilyenek az igazságtételben részesítendő, miután e körülménynek egyik főoka abban rejlik, hogy az őrszemélyzet felfogadásakor az egészségügyi és testi állapot megvizsgálására kellő gondot nem fordítanak: felhívta a királyi főügyészeket, illetőleg a letartóztatási intézetek igazgatóságait, hogy jövőre az őrszemélyzet létszámába csakis oly egyéneket vegyenek föl, a kik törvényszéki vagy hatósági orvos által történt előzetes szigorú megvizsgálás alapján úgy testileg mint szellemileg teljesen alkalmasoknak bizonyultak.

— Felfüggesztett községi előjáróság. A l i p p a i főszolgabíró A l l i o s község előjárót, névleg M u n t y á n Tódor községi bírót, H a t z e g a n Kosta pénztárost és H a b u s a n Péter esküdtet állásuktól felfüggesztette mert az ugarföldök haszonbérbe adásából befolyt jövedelemről számolni nem tudtak, községi pénzeket illetéktelenül maguknál tartottak és a természetny-járandóságokat kényük-kedvük szerint szedték be a lakoságtól.

— Tűz. A mezőhegyesi állambirtokon egy 700 forint értékű bükköny-kazal ismeretlen okból kigyuladt és teljesen elhamvadt. A vizsgálat folyik.

— A vadházasság vége. Zsembelyen véres gyilkosság történt a napokban. P e t r o j M i k l o s paraszta, a ki vad házasságban élt P e t r u Annával, megölte a feleségét. Előbb fejszével vágta föbe, azután vasvillát döfött a szívébe. A gyilkost elfogták.

— Ravasz Imre helybeli jönevű fényképész műtermét a modern technika igényeinek megfelelőleg egész újonnan rendezte be, úgy, hogy az bármely fővárosi műteremmel versenyezni képes. Van bővités palotaszzerűleg épülve mire e helyen is főlhívjuk a közönség figyelmét.

— Szerelmi boszu dinamittal. A délvidéki Zsurzsovan a dinamitot használta föl egy visszautasított imádó bosszuvágyának a kielégítésére, A l m a z s á n Iván feleségének udvarfogatót K r a g u j á n Aim munkás ember, de nem talál meghallgatásra. Bosszúból Almazsának háza elébe a késő éjjeli órákban dinamittöltényt tett, a mely fölrobbanva megrognálta a házat s betört öt ablakot — A tette még akkor éjjel letartóztatta a csendőrség.

— Vásári tolvajok. A vásárnak, mint eddig, úgy az idén is megvolt a vonzereje a környékbeli munkakerülők. csavargók és zsebmetszőkre nézve. Tegnep a kihágási bíró 9 csirketogót ítél el fogságbüntetésre és eltilonzolásra akiket mind a vásáron szedett össze a rendőrség.

— Tanítóválasztás. A battonyai róm. kath. leányiskolában alkalmazott Király Maria tanítónő nyugdíjaztatván — helyére az új tanítónő választása e hóban fog megtörténni. A választás — írja levelezőnk — valószínűleg

P r i e g l Judit és B u z á t h Margit között lesz.

— Pályázatok A beretyő-ajfalusi jbiróságnál albirói áll. 2 h. a. — A lugosi pénzügyigazgatóságnál számgyakornoki áll. 2 h. a.; — A soproni fővármihivatalnál vámgyakornoki áll. 2 h. a. — A nagymihályi jbiróságnál albirói áll. 2 h. a. — A tokaji jbiróságnál albirói áll. 2 h. a. — A szegedi fővármihivatalnál vámgyakornoki esetleg gyakornokjelölti áll. 2 h. a.

—x— Barth Lajos helybeli szabónak lapunk mai számában foglalt nyilttéri hirdatményére e helyen is figyelmeztetjük olvasóinkat.

H y m e n.

Gaal Vincze az aradi postahivatal derék, főrekvizit viselője tegnep este jegyezte el néhai V a s v á r y István zeneműkereskedő bájos és kedves leányát, Ilonka kisasszonyt.

Brum Rébert dr. városunk szülötte, fő és székvárosi fogorvos, B - V i r á g h Géza, lapunk munkatársának fivére, ma esküszik örök hűséget W e i s z Vismos fővárosi nagyiparos kedves és bájos leányának, L i l l a kisasszonynak.

S P O R T.

A mai löverseny.

A mácsai falka-vadásztársaság a magyarlovaregylet közreműködésével ma, vasárnap déli 1 órakor tartja meg általunk már többször ismertetett a r a d i löversenyét.

A rendkívül érdekes verseny, mely iránt nagy érdeklődés nyilvánul, a város és csálai erdő közötti gyepen folyik le. A rendezőség gondoskodott a t r i b ü n kellő megnagyobbításáról, valamint a t o t a l i s a t e u r felállításáról.

A belépti jegyek a versenytéren felállított és a versenyek megkezdése előtt egy félórával megnyitandó pénztárnál kaphatók. A jegyek árai 3 frt; 1 frt 20 kr. A totalisateur helyisége, valamint a buffet-sátor is már teljesen elkészült.

Jegyek előre válthatók vasárnap délelőtt 9 óráig Z e m p l é n y i Sándor, M a r x és F e j é r, M a r e s c h Lajos, P o h l Károly, M a r e s c h Gyula, D o m o n k o s testvérek üzletében.

A közönség tájékoztatása végett ismételtten közöljük itt a n e v e z é s e k e t, mik a következők:

Magyarlovaregyleti díj; Gátverseny 2400 méter táv. 1000 frank I. R e i c h Iván báró 3 éves sárga kanczája „Lidércz.” 2i C s á v o s s y Gyula hadnagy 3 éves pej kanczája „Hires II.” 3. G e i s t Gáspár ur 3 éves pej kanczája „Tovább.” 4. Ugyanannak 3 éves sárga kanczája „Vicza.” 5. G a l l y á s Lajos ur 5 éves sötét pej heréltje „Cornélius.” 6. H a r k á n y i Andor ur 3 év pej kanczája „Fanticza.” 7. K á r o l y i Gyula gróf 5 éves szürke ménje „Gavallér.” 7. U r b a n Péter ur 4 év sötét pej kanczája „Famense.”

II. U r l o v a s o k s z ö v e t k e z e t é n e k d i j a 1000 frank. Akadályverseny 7000 méter táv. I. C s á v o s s y Gyula hadnagy 4 év. pej kanczája „Hajrá, 2. G e i s t Gáspár ur 5 év. sárga kanczája; Kaland, 4. H o r t h a y J. főhadnagy id. pej. ménje „Alie”, 4. K á r m á n B. főhadnagy id. pej kanczája „Acsi”, 5. K á r o l y i Gyula gr. 5 éves szürke ménje „Gavallér”, 6. ugyan annak 4 éves sárga kanczája „Modell”

III. V a d á s z a k e d á l y verseny Tiszteltdíj Távolság 6000 méter. Nevezve vannak. 1. Br. B a i c h I. id. p. k. „Bessy” (fv.) 2. Gr. B r e d a V. id. p. h. „Pater Gabriel (fv.) 3. Ugyanaz 5. é. p. h. „Darling” (fv.) 4. C s á v o s s y Gy. id. p. h. Fogoly” (fv.) 5. Gr. D e g e n f e l d L. 4 é. p. k. „Mennyasszony.” 6. G e i s t G. ur 5 é. p. k. „Ophelia” (fv.) 7. Ugyanaz 4 é sz. k. „Nemég.” 8. H o r t h a y I. fhd. id. p. m. „Alie.” 9. P u r g h y L. ur 6. é sz. h. „Tallér” (fv.) 10. S á r m e z e y M. 6. é s. h. „Bibor” (fv.) 11. U r b á n P. ur id. stp. k. „Ella” (fv.)

IV. H ö l g y e k d i j a Akadályverseny. Táv. 4809 méter. I. C s á v o s s y

Gyula hadnagy 4 éves pej kanczaja „Hajra“, 2. ifj. Dobó Imre ur 5 éves sárga kanczaja „Livno“, 3. Geist Gáspár ur 5 éves pej kanczaja „Ofelia“, 4. ugyanannak 4 éves szürke kanczaja „No még“, 5. Horthy J. főhadnagy id. pej ménje „Alie“, 6. Gróf Károlyi Gyula 4 éves sárga kanczaja „Modell“, 1. Purgly László ur 5 éves sötét pej herélte „Mámor“, 8. Urbán Péter 6 éves pej kanczaja „Bora.“

V. Sikverseny díj 1000 frank, táv. 1600 méter. 1. Beretvási Endre ur 3 éves pej kanczaja „Fáni“, 2. Csávossy Gyula hadnagy 3 éves pej kanczaja „Hires II.“ 3. Geist Gáspár ur 3 éves pej ménje „Gibicz“, 4. Ugyanannak 3 éves pej kanczaja „Hitetlen“, 5. Ugyanannak 3 éves sárga kanczaja „Vicza“, 6. Gulyás Lajos ur 5 éves stp. herélte „Cornélius“, 7. Harkányi Andor ur 3 éves pej kanczaja „Fanatisa“, 8. Horthy J. főhadnagy 2 éves pej kanczaja „Ejnye bijo“, 6. Gróf Károlyi Gyula 3 éves pej kanczaja „Delnő“, 10. Gróf Szapáry J. főhadnagy 3 éves sárga kanczaja „Cajolense“, 11. Urbán Péter ur 6 éves sötét pej kanczaja „Szélvész.“

VI. Mezei gazdák lovainak versenye. Elsőnek 50 frt, másodiknak 30 frt, harmadiknak 20 frt. Adja az aradmegyei gazdasági egylet.

A versenyen játszani fog a katonazene is. Verseny után banketta „Fehér kereszt“-ben, melyen Berkes világhírű zenekara játszik.

Nevesebb sportmanneink közül eddig a versenyre megérkeztek: Gróf Károlyi Tibor, Császár Zoltán, Geiszt Gáspár, Inkey Antal gr, Desseffy Aurél, Beretvási József, Horthy Joltán, Faragó Mihály, Csávossy Gyula, dr Magyar, Kupély Géza, Matler György, dr Hüke Sándor és Gorópy Géza stb.

Végül azt említjük meg, hogy a verseny bíróságát a következőképp állították össze:

Versenyintézőség: Inkey Antal gr. Károlyi Tibor, gróf Wenckheim Dénes.

Bíró: Inkey Antal.

Indít: Kund Jenő.

Versenybíró és mázsáló: Magyar László dr.

Totalisateur-vezető: Császár Ferencz.

Egyletek, Társulatok.

— Az aradi korcsolyázó-egylet folyó hó 6-án d. e. 11 órakor az aradi kaszinó egylet helyiségében közgyűlést tart, melyre a tagok figyelmét e helyen is felhívjuk. Az igazgatóság.

— Meghívó közgyűlésre. Az 1848—49-iki honvédek aradi egyletének tagjai 1892 november 6-án vasárnap délutáni 3 órakor a városháza földszinti termében tartandó közgyűlésre tisztelettel meghívotnak. Kelt a honvéd egyletnek 1892 október 28-án tartott választmányi ülése meghagyásából. Az elnökség. Tárgysorozat. 1. A választmányilag kiküldött számvizsgáló bizottság jelentése, 2. Az egylet tisztviselői karának és választmányának 3 évre történő megválasztása. 3. Egyéb előterjesztések feletti határozat hozatal.

— Társas estélyek A battonyai kaszinó egylet f. hó. 12 ikétől kezdve minden második szombatn társas estélyt rendez

— Az ipartestületi betegsegélyző pénztár kimutatása a f. év október haváról: I. A tagokat illetőleg: Volt szeptember végén 2040, októberben bejelentetett 744, eltávozott 46, maradt okt. 31-én 2738, II. A betegeket illetőleg: Maradt szeptemberről 18, októberben felvételt 51, lett összesen 69; gyógyult 46, ápolás alatt maradt 28. Járó beteg volt 121. III. A pénztárt illetőleg: maradvány volt múlt hóról 320.49, befolyt: felvételi díjból 21 frt, munkások járulékaiból 819 frt 28 kr, munkaadók járulékaiból 290 frt 80 kr, birságokból 1 frt 50 kr, tagsági könyvekért 10 frt, összesen 1463 frt 7 kr. Kiadatott táppénzekre (betegsegély) 157 frt 35 kr, kórházi díjra 5 frt 70 kr, orvosi szerekre 2 frt

21 kr, kórházba szállítás költségeire 1 frt 20 kr, irodai felszerelésre 301 frt 30 kr, irodaszerekre és eszközökre 112 frt 45 kr, tagsági könyvekért 46 frt 70 kr, igazgatási költségeikért 175 frt 75 kr, összesen 802 frt 66 kr. Egyenleg mint maradvány 660 frt 41 kr. Összesen 1463 frt 07 kr. A betegsegélyző pénztár az Uj-Aradon, Zsigmondháza és Kis-szt-Miklóson lakó, de munkában Aradon álló tagoknak gyógykezelésére dr. Szárnyassy Béla ujaradi járási orvost. Uj-Arad székhelylyel pénztári orvossal nevezte ki, egyben Ternajgó Cézár ujaradi gyógyszerárát is felvilágosította gyógyszereknek a pénztár terhére való kiszolgáltatására.

Színház.

A színház műsora:

November 6. (Vasárnap) Délután Nebántsvirág, operette; este A faluroszza, népszimfá.

November 7. (Hétfő) A madarász, operette.

— A Kertészleány. A Boissy boszorkányokkal nincs szerencséje a társulatnak. Hirdették már vagy ötször előadásra, de közbejött akadályok miatt mindig elmaradt. Tegnap délután hordták ki az ujon nyomott színlapokat, melyeken azt jelezték, hogy estére, az előre hirdetett darab helyett, Posfay Ella hirtelen rekedtsége miatt a Kertészleány megy. Az előadást nagy közönség nézte végig, mely a korrekt operett előadáson igen jól mulatott.

Táviratok.

A pénzügybizottság.

Budapest, november 5. (Saj. tud. táv.) A pénzügyi bizottságban ma az indemnity tárgyalása folyamán Pázmándy kérésére Szapáry gr kijelentette, hogy a válságra nézve az egyes lapok által mondottakért ő nem felelős. Erre nézve csak egy nyilatkozási forum van, ha nyilatkoznia kell a válságot illetőleg, s ez a képviselőház.

Hieronymi.

Budapest, november 5. (Saját tud. táv.) Hieronymi Károly főzámászéki elnök ma foglalta el ezen állását. Hieronymit a tisztviselők élén Hosszu alelnök üdvözölte, mire Hieronymi hosszabban felelt.

Irányi temetése.

Budapest, nov. 5. (Saját tud. táv.) Irányi Dániel temetése óriási közönség nagy részvéte mellett ment végbe. A templomban Horváth Sándon evang lelkész tartott beszédet, méltatván az elhunyt érdemeit. A temetőben Eötvös Károly bucsuztatta el a halottat. A temetésen nagy tolongás közben Csernátony Lajos képviselőt egy üveg kirakatba nyomták minden komoly baj nélkül.

Kolera.

Budapest, nov. 3. (Saj. tud. távirata.) Éjfél óta esti 6 óráig 11 betegezés, halálozás nem fordult elő.

Tanítói árvaház.

Debreczen, nov. 5. (Saját tud. távirata.) Csáky gr országos tanítói árvaházat tervez Debreczenben 100 tanítói árva számára. Eötvös tanfelügyelőt leiratban megbizta, tárgyalni a várossal ingyen telek és hozzájárulás tárgyában.

Bismarck.

Lipscse, nov. 5. (Saj. tud. távirata.) A „Neueste Nachrichten“ további részleteket közöl a Bismarck és Blum közt lefolyt beszélgetésből. Schlöfer vizsgáló, mely akarata ellenére történt, a legderekabb hivatalnok megrendszabá-

lyozásának nevezhető. Bucher Lothárban barátot veszített. Igazi barátai megelőzték a halálban az állítólagos barátok elfordultak tőle. A Helgoland ügyében kötött szerződésre ő nem állott volna rá, mert Zanzibar tíz év alatt németté lett volna, ellenben Helgoland csak teher Németországnak és háboru esetén veszély reá nézve. Wissmann kormányzata Kelet-Afrikában jobb, mint a Sodené, mert Wissmannnak afrikai dolgokban nagyobb tapasztalata van. Wissmann nagyszerűen teljesítette az egyetlen utasítást, a melyet nyert s mely így hangzott: győzni! A távlovaglasi verseny nem komolyan számba vehető dolog, hanem csak játék, melynek kár, hogy a legnemesebb állatok estek áldozatul. A beszélgetést adomák fejezték be.

Belgaállapotok.

Brüsszel, november 5. (Saj. tud. táv.) Daczára annak, hogy a redórség betiltott minden büntetést azon alkalomra midőn a király a képviselőház megnyitására kedden a kamarába megy a szociálisták felhívást intéztek a lakossághoz s abban felszólítják, hogy a kamara megnyitása alkalmából adjanak kifejezést a nemzet akaratának. A trónbeszéd az alkotmányrevíziójának a kongó ügygel az iskola kérdéssel és a személyes katonakötelezettség kérdésével fog foglalkozni.

A francia hadsereg kijavítása.

Páris, november 5. (Saj. tud. táv.) Meglehetős nagy feltűnést okoz, hogy a szenátus elvetette Freycinet miniszternek azon indítványát, hogy a gyarmati hadsereg a hadügyminiszterium alá helyeztessék. Freycinet kijelentette, hogy most már az álló hadsereg szaporítását kénytelen követelni.

A karmaux-i strájk.

Carmaux, november 5. (Saj. tud. táv.) A sztrájkbizottság választási bizottsággá alakult és jelöltül a képviselő választásokra Camillinat cemmunistát állították fel.

Közgazdaság.

Aradi őszi országos vásár.

— Saját tudósítónktól. —

Arad, november 5.

(S.s) Valóban csalódtunk. Őszi országos vásárunk nem olyan, a minőnek látszott s a minőnek képzeltük. Első nap szép idő kedvezett, másnap esett az eső, a mihez különben hozzá vannak szokva a vásárok. Némely cikkben meglehetősen volt a kínálat és gyenge az ár egyes cikkekben pedig éppen megfordítva történt. A külső vásár élénkebb volt, jó vételkedv, de kevés kínálat mellett keltek az egyes cikkek.

Dió kínálatot mintegy 100 métermázsa a mely 18—24 frtig elkelt métermázsanként.

Szilva is 2500 métermázsa, elkelt 15—20 frtjával.

Pálinka árultatott körülbelül 2000 akó. Alig akadt vevő s e cikk jobbadán potom áron kelt. Az egyszer főzött pálinka akója 10—14 frt; kétszer főzötté 20—24 forint akónként.

Alma 100 darabja minőség szerint elkelt 1 frt 50-től 3 frtig.

Nyulbőrben jó kínálat volt, de vevő kevés jelentkezett.

Juhbőr jó árnak örvendett. Elkelt mintegy 500 pár, páronként 3 frt 80 krtól 4 forintig.

Lóbőr rosszul kelt; párja 7 forint-tól 8 forintig. Más bőrökre nem is volt vevő.

Aradi lovasár.

— Saját tudósítónktól. —

Arad, november 5.

(Eő.) A mai országos vásáron egészen a

tegnapi lapunkban közölt árak szerint keltek el a szarvasmarhák. Ma inkább a lóvásár volt élénk, ambar kevés felhajtás mellett itt csekélyebb számban jelentkeztek a vevők, mint a vásár első napján. A lóvásárról a következő árakat jegyezhetjük:

Jobb minőségű igás ló, darabonként 150-220 forintig.

Hátasló 230-240 forinttól egész 500 forintig.

Aradi heti gabnaüzlet.

— Saját tudósítónktól. —

Arad, november 5.

(S. ss.) A múlt héten ismét gyenge volt Aradon a gabonavásár. Elkelt körülbelül:

2000 mmázsa buza 6 frt 70 krtól 7 frt 40 krtól
400 mmázsa rozs 5 frt 70 krtól 5 frt 75 krtól

2500 mmázsa új-tengeri 3 frt 75 krtól 3 frt 85 krtól

500 mmázsa bab 5 frt 50 krtól 5 frt 70 krtól métermázsánként.

A dohány beváltási ára. A Magyar Dohány-újság közlése szerint Aradon a múlt évben 21 frt. 59.7 kr volt a dohány, a Majos beváltási ára 100 k. gr. fuvarpótlék nélkül. Az aradi dohánybeváltási felügyelőség területén 10,491,069. klg. váltattott be. Ebből legtöbb esik a közönséges [szegedi levelekre, a melyekből 9591,259 klg. váltattott be. Ez után következik 307,486 klgm. középfinom kerti és 302,023 klg. finom kerti levél.

— A battonyai országos vásár okt. hó 29 és 30-án tartattott meg. Daccára azonban a szokatlanul jó, szinte tavaszias időnek — írja levelezőnk — még sem volt oly népes és látogatott, mint a többi őszi vásárok szoktak lenni.

Szeszüzlet.

— November 5. —

Az üzlet a múlt héten csendes, a forgalom korlátolt volt, az árak változatlanok maradtak.

Mai jegyzéseink: Készárú nagyban nyers szesz 50.50, kicsinyben 51.— hordó nélkül, per 100 liter %, beleértve 25 frt fogyasztási adót.

Hivatalos árfolyamok

a budapesti áru- és értéktőzsdén

Budapest, 1892. november 5.

Magyar aranyjárdék 6%	—
Magyar aranyjárdék 4%	111.90
Magyar papírjárdék 5%	100.50
Magyar vasúti kölcsön	120.50
Magyar keleti vasúti államkötvény I. kibocsájtás	—
Magyar keleti vasúti államkötvény II. kibocsájtás	—
Magyar keleti vasúti államkötvény III. kibocsájtás	118.—
Magyar földterhermentesítési kötvény	—
Magyar földterhermentesítési kötvény záradékkal	—
Temes-bánati földterhermentesítési kötvény	—
Temes-bánati földterhermentesítési kötv. záradékkal	—
Erdélyi földterhermentesítési kötvény	—
Horvát-szlavon földterhermentesítési kötvény	—
Magyar szőlődézsma-váltsági kötvény	—
Magyar nyeregyorsországi-kölcsön	145.50
Tiszasszabályozási és szegedi sorsjegy	138.50
Osztrák járadék papírban	96.40
Osztrák járadék ezüstben	96.25
Osztrák járadék aranzban	114.50
1860-ki államsorsjegyek	140.—
Osztrák-magyar bankrészvény	986.—
Magyar hitelbankrészvény	356.—
Osztrák hitelintézet részvény	309.90
Ezüst	—

Szerkesztői üzenet.

— A. S. (Arad) Köszönjük az elismerő sorokat. Legyen meggyőződve arról, hogy ezentúlra is megmaradunk programunk mellett, a mit, úgy hisszük, helyesel nemcsak ön, hanem a színház látogatók többsége szintén. Hogy a sajtónak inkább feladata a színészet, a magyarosodás és hazai nyelv e nagyfontosságú tényezőjének lehető támogatása, mint a gyakran nagyképszerűsítő minden áron szörszálhasogató okvetetlenkedés a kritikában, az természetes. A ki lapunk színházi recenzióit figyelemmel kíséri, meggyőződhetik róla, hogy az igazságot nyíltan kimondjuk, de nálunk inkább a jó akarat az irányadó, mint az egyes lapok rokon — vagy ellenszenve.

— P.-r. (Arad) Forduljon a helybeli pénzügyigazgatósághoz.

Nem közölhetők; Eddig volt. — Sára kisasszony. — Megmondom, ha

akarod... — Edes sejtelem. — Felhomályban. — Apponyi veszőparipája. — Az örökség. — Dalaimból (R. K) — Nahány szó az új pénzről. — Modern irodalmi rány.

Aradvárosi

Évadbérlet
37. szám.

színház.

Havibérlet
5. szám.

Vasárnap, 1892. évi november hó 6-án:

D. n. 3 1/2 órákor, félárakkal:

Nebántsvirág.

Vig operette 4 felvonásban. Írták: H. Meilhac és A. Milland. Franziából fordította: Evva Lajos és Rákosi Viktor. Zenéjét szerzette: Hervé.

Kezdeté 3 1/2 órákor.

Este bérletfolyamban:

A faluroszsza.

100 arany pályadíjat nyert eredeti népszimű dalokkal és táncszal, 3 felvonásban. Irta: Tóth Ede. Zenéjét szerző: Erkel Gyula.

Kezdeté 7 órákor.

Holnap hétfőn:

A madarász.

Vig operette 3 felvonásban.

Idegenek névsora Aradon.

— November 5. —

Fehér Kereszt szálloda: Fridmann Ferencz birtokos, Beél. Korányi N. hivatalnok és családja. Beél. Wilhelme Ede mérnök. Nagybánya. Hadl Ede gyógyszerész és neje Szt. Anna. Konstantin Pál kereskedő, Marosvásárhely. Ifj. Schweiger N. kereskedő, Jászahely. Aauer Adolf kereskedő, Jászahely. Blejer J. magánzó, Dévaványa. Asbóth N. magánzó, Dévaványa. Steindl Viktor igazgató, Sztatina. Vass szálloda: Mungyán György ügyvéd, Lugos. Staubesán J. igazgató, Zaránd. Porges Gyula titkár, Arad. Binenstok Jakab kereskedő, Butyin. Varga Márton magánzó, Debreczen. Csuk Dde számtiszt, Gyulafehérvár, Kalmár Adolf kereskedő, Nagyvárád.

Nádor szálloda: Böhm Mór magánzó, T.-N.-Miklós. Hacker Márton kereskedő, Zaránd. Török Miklós birtokos, Deta. Leuchtmann Samu kereskedő, Kerülő. Jelinek Ignác kereskedő, Lippa. Reiner Andor kereskedő, Taucz. Sonenfeld Mór kereskedő, Bécs.

Magyar Korona szálloda: Kemény Károly kereskedő, Székudvar.

Három Király szálloda: Tekonits János gazdálkodó, Csongrád. Zaránd Gyula jegyző, Kiszindia. Mehlner N. kereskedő, Soborsin. Pleszák Mátyás mészáros, Szemlak. Petrusz János jegyző, Seprős. Baumann Arnold asztalos, Gyulafehérvár.

Vasúti szálloda: Veisz Ignác asztalos, H.-M.-Vásárhely.

Felelős szerkesztő: **Vásárhelyi Béla.**

Nyíltér.*

Probst Károly és Tsai

Aradon, Atzél Péter-utca 3. sz.

— ALAPITTATOTT 1798-ban. —

Van szerencsénk a n. é. közönséget értesíteni, hogy új nagy szállítmányt kaptunk a legdivatosabb

téli felöltőkben, divatkelemekben, selymekben

és **bársonyokban.**

Igen dus választék legjobb minőségű

vászonban és asztalneműekben,

valamint

kelengye czikkekben,

szőnyegekben, ágytakarókban,

selyem paplanokban,

karmantyukban és téli sapkáknban.

Nagy női szabóságunkban **öltözékek**

* B rovat alatt közlésekért nem vállal felelősséget a szerk.

a legújabb faconokban legjobban és gyorsan készítettnek.

Üzletünk tevékenysége s pontos kiszolgálás által sikerült tartós összeköttetést biztosítani a legelső városokban, u. m.: Temesvár, Becskerek, Szabadka, Pancsova, Lugos, Versecz, Fehértemplom, Kolozsvár, Szeben, Nagyvárád, Debreczen, Kassa, Besztercebánya, Budapest s más városokban, valamint kiterjedt vidékekkel. — Bizonyosága annak, hogy nálunk a legjobb áru legolcsóbban vásárolható.

Probst Károly és Társai.

Dr. Fényes Béla

orvostudor,

lakását **Andrássy-tér 14. számu Hermann-palotába** helyezte át.

Üzletáthelyezés.

Van szerencsém a n. é. közönséget értesíteni miszerint 1850-ben alapított

uri szabó termemet

Neumann testvérek újonnan épült palotájába helyeztem át.

Azon óhajtól áthatva levén a legteljesítőbb igénynek is megfelelni, új jeles fővárosi szabászszal és elősmert jó munkaerőkkel szaporítottam személyzetem létszámát. Üzletelvem: Kifogástalan munkát igen jutányos áron számítani.

Kitünő tisztelettel:

BARTH LAJOS,

uri szabómester, Neuman-palotában.

Dr. Bácskay Béla

lakását a Hermann-házból a szomszédos **Andrássytér 15. számu Gebhart-féle házba** tette át.

Tisztelettel:

Dr. Bácskay Béla.

813 2-3

A FEKETE KUTYÁHOZ

Van szerencsém a nagyérdemű közönség becses tudomására hozni, hogy „TONES FERENCY és EDE” társas cégünket barátságos uton feloszlattuk és az aradi főüzletet f. évi november hó 1-től kezdve

TONES EDE

„a fekete kutyához“

czimzett, törvényszékieleg bejegyzett, illetve kereskedelmi és iparkamarailag 4854-1892. szám alatt nyert kizárólagos védjegy használatlall engedélyezett cég alatt

Rákóczy-utca 1. sz. házban

(ezelőtt Tones F. és Társa bzég által bérelt helyiségben tovább folytattam).

Kérem a társaság iránt eddig tanusított pártfogását továbbra is részemre fentartani.

Kiváló tisztelettel:

Tones Ede.

Alapított 1850-ben.

KRISPIN JÓZSEF

zongora raktára

Arad, Deák Ferencz-utca 28. sz., saját házában.

Az 1850. év óta Aradon fennálló zongora-raktárban nagy választék áll készletben vas-szerkezetű

uj és átjátszott zongorákból

a t. cz. vevő közönség rendelkezésére, 300 frt vételártól felfelé, mely vételári összeg megegyezés szerint

részletfizetéssel

is kiegyenlíthető.

Hogy mily megbízható gyárakból való s mily kitűnően készített, tartós hangszerekkel szolgálók, hivatkozom a nagyszámu t. cz. vevőimre, kik a fentjelzett idő óta tölem zongorát vásároltak.

Hangjegykereskedésem, 671 12—20

ugyszintén a legújabb művekkel ellátott

kölcsönkönyvtáram

(olvasási-díj havonta 80 kr.) **Andrássy-tér, a zárdá-épületben** a t. cz. közönség rendelkezésére áll.

Zongora hangolások és javítások ugy helyben mint vidéken a legpontosabban teljesíttetnek.

Zongora-raktár Deák Ferencz-utca 28. szám.

Hangjegy-kereskedés és kölcsön-könyvtár Andrássy-tér.

Alapított 1850-ben.

Brandt Richard gyógyszerész

svájci labdaccai

Próbálták:

- Prof. Dr. Virchow, R., Berlin,
- Gietl, V., München (†),
- Reclam, Lipce (†),
- Nussbaum, V., München (†),
- Hertz, Amsterdam,
- Korczynski, Krakó,
- Brandt, Kolozsvár,
- Frerichs, V., Berlin (†),
- Seanzoni, V., Würzburg,
- Witt, C., Kopenhága,
- Zdekauer, Szt. Pétervár,
- Soederstädt, Kazán,
- Lambli, Warsó,
- Forster, Birmingham.

több mint tíz éve, orvosoktól, gyakorló orvosoktól s a nagy közönségtől folyvást felkarolva és ajánlva: ólósó, kollema, bistos s ártalmatlan

házi-és gyógyszerül

az al-test szerveinek bajaiban, máj- és aranyeres-bántalmak ellen, rendetlen székelésnél, ennek szokássá vált megrekedésénél s az ebből származó bajokban, mint: Fejfájás, szédülés, nehezen lélegzés, szívszorulás, étvágyhiány stb. Brandt Richard gyógyszerész svájci labdaccait, amely határuk miatt a nők is szívesen használják s az erős, maró hatású savaknál, keserűvizetknél, cseppekknél, mixturáknál stb. többre becsülik.

A beszerzők orvadjunk
az utánsótt készítményektől, azzal, hogy a gyógyszer-tárakban mindig csak valódi, Brandt Richard-féle svájci labdaccaikat (egy doboz ára a használati utasítással együtt 70 kr.) kérjünk, s a mellett az itt lenyomatban látható, s minden dobozon megtevő, törvény általa alatt álló, védőjegyre: **fehér kereszt vörös mezőben s Brandt Rich. névaláírása,** ügyeljünk. — A csatlódság hasonló csomagolású s forgalomban levő utánsótt svájci labdaccaknak a valódi készítmény-nyel csupán a **NEVŐK** „svájci labdaccaik” azonos; s szerint tehát minden vevő, ha nem eléggé óvatos és olyan készítményt vásárol, a melyen az itt is látható védőjegy **nincs** meg, az ugyan pénzét hasztalan adja ki.

Főraktár: **Török József gyógyszer-tára** Budapesten, Király-útcza 12.

Csak rövid ideig látható.

Aradon,
nagy hid-utca sarkán, a vörös
ökör szállodával szemben.
WERIN
nagy történelmi-mechanikai

MUZEUMA.

Életnagyságu és mozgó viaszalakok, melyek hasonlatosságuk, csodálatra méltó jelmezük és csodálatos mechanikájuk által méltó fel-tűnést keltenek.

A 150-nél több viaszalak közül különösen kiemelendő:

Ezer és egy éj; nagy hatást keltő csoportozat.

Rudolf, néhai trónörökös a ravatalon.
XIII. Leó pápa ő szentsége, teljes egyházi díszben.

Hófehérke a hét törpével és a herceggel.
Második Sándor orosz czár, halálos ágyon.

Amor és Vénus, mythologiai remekmű.
A vezeklő Magdolna.

Egy fiatal anya öröme és boldogsága.

Legújabb! **Baros Gábor** néhai keresk. minster életnagyságban.

A szép tatóvirozott Iréne, akadémiái alak, művészileg kivitt tatóvirozással, körülbelül 400 rajzzal.

Egy gyönyörű Amoretta-csoport, 6 darab, melyből kettő mechanikai gép által mozog és forog.

Belizár, a híres görög vitéz szép leányával, mint koldus.

Fatima, híres keleti szépség, mozog és dohánnyzik.

Almée, az egyiptomi csodaleány, egy szépség.
Vecsera Mária bárónő, a díjkorozozott bécsi szépség.

Egész sorolata s a népfajoknak a világ minden részeiből és számos egyéb hírneves személyiségek, egymint: császárok, királyok stb.

Külön szakaszban: **a szép Meluzina, a habok tündére, fele hal, fele nő.** Továbbá egy nagyszerű külön terem az úgynevezett „**PARISI NEVETŐ.**“

Kiállításom minden család által megütközés nélkül megtekinthető.

Belépti-díj: csak 10 kr.

Naponkint nyitva reggel 9 órától este 10 óráig fényes kivilágítás mellett.

Számos látogatást kér mély tisztelettel

846 4—6

WERIN R.

86950

VI. 1892. sz.

Ajánlati hirdetemény.

A temesvári m. kir. pénzügyigazgatóság részéről ezennel közhírré tétetik, hogy a lemondás folytán Uj-Aradon üresedésbe jött dohány nagyáruda betöltése végett írásbeli ajánlatok beadása utján 1892. év november 30-án d. e. 10 órákor a pénzügyigazgatóságnál versenytárgyalás fog tartatni.

A versenytárgyalásban résztvenni kívánók sajátkezüleg aláírt s 50 kros bélyeggel ellátott lepecsételt ajánlataikat f. é. november hó 30-ik napján délelőtt 9 óráig aláírt pénzügyigazgatóság főnökségénél nyújtsák be.

Bánatpénz fejében az ajánlathoz 200 frt készpénzben vagy a tőzsdén jegyzett állampapírokban melléklendő, továbbá a nagykorúságot polgári állást és erkölcsi magaviseletet igazoló bizonylatok is csatolandók. Az ezen vállalatnál mérvadó feltételek és az azzal egybekötött kötelezettségek iránt valamint a szerkesztendő ajánlatok miképeni kiállítására nézve pályázni kívánók által aláírt pénzügyigazgatóságnál és az uj-aradi pénzügyi bizottságnál bővebb felvilágosítás szerezhető.

Temesvár, 1892. október hó 30-án.

M. kir. pénzügyigazgatóság.

853 1—1

4332. sz.

854 1—1

Feladasi hirdetés.

Az alulírt főerdőhivatal kerületében a vágások tövön való eladása iránt árverések fognak tartatni és pedig a helyszínen mindenütt az illető erdőszék helyén délelőtt 8 órákor való összejövettel a következő sorrendben:

F. évi nov. 14-én a berzovai erdőgondnokságnál.

” ” ” 15-én a dorgosi ”

” ” ” 16-án a tótváradi ”

A vágások kihasználható termése épület-és tüzfából áll.

Az árverési feltételek, valamint a vágásbecslési kimutatások az alulírt főerdőhivatalnál és az illető erdőgondnokságoknál betekintheők.

Llppán, 1892. október 31.

Magy. kir. főerdőhivatal.

131552. sz.

M. kir. államvasutak.

Hirdetemény.

Német-osztr.-magy. tengeri kikötői kötelék.

A Vasuti és Közlekedési Közlöny f. évi 112. számában 121628 | 892. sz. alatt közölt hirdetemény szövegének utolsó sorába értelemzavaró sajtóhiba csuszott be. A szóbanforgó hirdetemény következőleg értendő: „A fenti köteléki díjszabás II. része 3. füzetéhez kiadott IV. pótlékban foglalt 14. sz. kivételes díjszabásban (szőlő, friss gyümölcs valamint dinnye) f. évi október hó 15-től való érvényességgel a török-becse-aracs-bremai 100 kgrkút 16.65 marknyi díjtétel 16.95 markra helyesbítették.”

Budapest, 1892. október hóban.

A m. kir. államvasutak igazgatósága, a többi részes vasutak nevében is.